

मे २४, २०१२

सम्पर्क :

एटलान्टामा : डेबोरा ह्याक्स, १ ४०४ ४२० ५१२४

काठमाण्डौमा : सारा लेभिटसोर, ९७७ १ ४४४ १४४६

पूर्व अमेरिकी राष्ट्रपति जिम्मी कार्टरको वक्तव्य

म नेपालभरि भएका तनाव, लामो हडताल तथा राजनीतिक हिंसाका घटनाहरूबाट चिन्तित भएको छु। सकारात्मक रूपले, नेपाल सरकार र आन्दोलनकारी समूहहरूबीच भएका सम्झौताहरूका साथै स्थानीय तहका केही सराहनीय पहलले गएका केही दिनहरूमा तनाव घटेको देखिएको छ। तथापि, आगामी दिन वा सप्ताहहरूमा स्थिति फेरि बिग्रन सक्ने जोखिम विद्यमान छ।

देशभरि खटिएका कार्टर सेन्टरका पर्यवेक्षकहरूले नेपालका विभिन्न जिल्लाहरूमा खासगरी संघीयताका फरक ढाँचाहरूको वकालत गर्ने पहिचानमा आधारित पक्षधरहरूबीच द्वन्द्व बढेका दृष्टान्तहरू उल्लेख गरेका छन्। यस्तो स्थिति हालसम्म सुदूर पश्चिम तराईमा सबैभन्दा स्पष्ट देखिएको छ भने पश्चिमी र पूर्वी क्षेत्रहरूमा पनि गम्भीर तनावका विवरणहरू बताइएको छ। राष्ट्रिय तहबाटै उचित ढंगले सम्बोधन नगरिएमा यो अवस्था बढ्दो हिंसामा परिणत हुन सक्छ जुन साम्प्रदायिक प्रकृतिको हुने सम्भावना छ।

मे २७ को समयसीमा नजिकिँदै गर्दा म नेपाल सरकार, राजनीतिकर्मी, नागरिक समाज, आन्दोलनकारी समूहहरू तथा नेपाली नागरिकहरूलाई हालैका तनावहरू शान्त पार्न आफ्नो प्रयासलाई निरन्तरता दिन, उत्पन्न असहमतिहरू निराकरणका निम्ति वार्तामा सहभागी हुन र वर्तमान स्थितिलाई अझ बिगार्न सक्ने उतेजनात्मक, हिंसात्मक वा आक्रामक क्रियाकलापबाट टाढा रहन आग्रह गर्दछु। म सबै राजनीतिकर्मीहरूलाई आफ्ना कार्यकर्ताहरूले कानूनको शासन, प्रेस स्वतन्त्रता तथा नागरिकका अधिकारहरूको सम्मान गरुन भन्ने सुनिश्चित गर्न आह्वान गर्दछु। म सुरक्षा बलहरूलाई पनि नियन्त्रण र निष्पक्षता प्रदर्शन गर्न आग्रह गर्दछु किनकि समुदायहरूले राज्यद्वारा अनुचित रूपमा लक्षित भएको महसुस गर्दैन् भन्ने सुनिश्चित गर्नु आवश्यक छ।

यस सम्बेदनशील घडीमा नेपालका नेताहरूले जिम्मेवारीपूर्ण कार्य गर्नुपर्छ, सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरूसँग व्यापक र समावेशी ढंगमा परामर्श गर्नुपर्छ, स्थानीय तहमा उठेका चासोहरूलाई सम्बोधन गर्ने कार्य गर्नु पर्छ र नयाँ संविधानको वैधानिकता तथा स्थायित्वका लागि सन् २००६ मा तय गरिएको रूपरेखाभित्र रहेर स्वीकार्य संझौतामा पुग्नका लागि सर्वाधिक प्रयास गर्नुपर्छ।

नेपालको शान्ति प्रक्रियाले कैयौं ऐतिहासिक उपलब्धिहरू हासिल गरेको छ। यी उपलब्धिहरूलाई संस्थागत गर्नका लागि व्यापक रूपमा स्वीकार्य लोकतान्त्रिक र समावेशी तथा नेपाली जनताका विविध अपेक्षाहरूलाई सम्बोधन गर्ने संविधानको घोषणा पश्चात् विश्वसनीय लोकतान्त्रिक निर्वाचन गर्नु अबका कदमहरू हुन्।

सन् २००५ देखि नै मैले नेपालका सबै राजनीतिज्ञहरूले आफ्नो देशको हितका लागि अप्ठ्यारा संझौताहरूमा पुग्ने क्षमता प्रदर्शन गरेको देखेको छु। उनीहरूमा पूनः त्यस्तो गर्न त्यो साहस र शक्ति छ भन्नेमा म विश्वस्त छु। यस गम्भीर समयमा राजनीतिकर्मी हुन् वा सामान्य नागरिक, सबै नेपालीले नेपालले आफ्नो लोकतान्त्रिक प्रगतिको वाचा पूरा गरेको सुनिश्चित गर्न आफ्ना प्रयासहरू दोब्बर बनाउनुपर्छ। नेपाली जनता दीगो शान्ति र सम्बृद्धिको मार्गमा अघि बढि रहँदा म नेपाली जनताप्रतिको समर्थनमा समर्पित छु। मेरा धारणा र प्रार्थना तपाईंहरूसँगै छन्।

#####

विश्वव्यापी रूपमा शान्ति र स्वास्थ्य वृद्धि गर्ने उद्देश्यले इमोरी विश्वविद्यालयसँग साझेदारी गरेर संयुक्त राज्य अमेरिकाका पूर्व राष्ट्रपति जिम्मी कार्टर र उनकी श्रीमती रोजलिनले सन् १९८२ मा कार्टर सेन्टरको स्थापना गरेका हुन्। यो गैर नाफामुखी गैरसरकारी संस्था हो। नेपालको शान्तिलाई सन् २००३ देखि सहयोग गर्दै कार्टर सेन्टरले सन् २००८ को संविधान सभाको निर्वाचन पर्यवेक्षण गर्ने एक अन्तर्राष्ट्रिय निर्वाचन पर्यवेक्षण टोली खटायो। सेन्टर स्थानीय तहमा केन्द्रित भै संविधान निर्माण प्रयास, शान्ति प्रक्रिया तथा मतदाता दर्ता प्रक्रियाको पर्यवेक्षण गर्ने कार्यादेशका साथ देशमै रहेको छ। कार्टर सेन्टर नेपालमा निष्पक्षतामा प्रतिबद्ध छ र कुनै पनि समूह, दल वा संगठनलाई सहायता तथा रकम प्रदान गर्दैन। कार्टर सेन्टरका सबै ताजा प्रतिवेदनहरू <http://cartercenter.org/countries/nepal-peace.html> मा पढ्नुहोस्।